

УДК 630(092)

С.І. МИКЛУШ, В.П. РЯБЧУК, М.П. ГОРОШКО, М.М. ГУЗЬ, Р.Б. ДУДИН

КУЧЕРЯВИЙ ВОЛОДИМИР ПАНАСОВИЧ: УЧЕНИЙ-ЛІСІВНИК, ПЕДАГОГ, ЕКОЛОГ (З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Володимир Панасович КУЧЕРЯВИЙ – дійсний член Лісівничої академії наук України, доктор сільськогосподарських наук, завідувач кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекології Національного лісотехнічного університету України, професор, індивідуальний член Міжнародної федерації ландшафтних архітекторів (IFLA).

Наукові дослідження вченого присвячені особливостям розвитку рослинності в умовах урбогенного та техногенного середовища, фітомеліоративній ролі рослинного покриву, проблемам фітомеліорації зруйнованих техногенною діяльністю земель, а також сучасним проблемам садово-паркового будівництва. Здійснені фундаментальні дослідження з цих проблем висвітлено у більш як 300 публікаціях, зокрема у 25 монографіях, навчальних посібниках і підручниках.

Професор В.П. Кучерявий першим в Україні організував підготовку спеціалістів зі спеціальностей «Прикладна екологія», «Садово-паркове господарство» та «Ландшафтна архітектура». Сформував наукову школу з проблем урбоекології, фітомеліорації та ландшафтної архітектури. Під керівництвом вченого захищено 17 кандидатських та одна докторська дисертації.

Кучерявий Володимир Панасович народився на Київщині 1 квітня 1939 року у с. Дениси, що поблизу Переяслава-Хмельницького, у родині вчителів. У 1949 р. батька скерували на роботу на Дрогобиччину – у с. Михайлівці Рудківського р-ну, куди в 1950 р. переїхала вся сім'я.

У 1955 р. В.П. Кучерявий поступив на навчання у Львівський лісотехнічний інститут, куди, як медаліст, був прийнятий без екзаменів. Пішов шляхом батькового брата – випускника Голосіївського лісогосподарського інституту у м. Києві (тепер – лісогосподарський факультет Національного університету біоресурсів і природокористування України).

На останньому курсі навчання за порадою тодішнього ректора, а згодом – і дипломного керівника Ю.Д. Третяка темою своєї дипломної роботи вибрав «Проект Страдчанського лісопарку учлігоспу ЛЛІТІ». Тоді відбулося перше знайомство з працями творців радянської ландшафтно-архітектурної школи – Н.С. Залеською, С.Н. Палентреєр, Л.І. Рубцовим, О.Л. Липою, М.М. Тюльпановим.

У 1960 р. був скерований у Карпати організувати на базі колишніх колгоспних лісів молодіжний лісгосп. Працював помічником лісничого, очолював майже трьохсотенну комсомольську організацію лісгоспу. У 1962 р. був обраний першим секретарем

Старосамбірського райкому комсомолу. Комсомольська і партійна робота зайняла два десятки років.

До наукової діяльності повернувся наприкінці 60-х років, коли зайнявся дослідженням зелених зон міст. У 1973 р. захистив кандидатську дисертацію, присвячену деревно-чагарниковій рослинності м. Львова. У 70-ті роки минулого століття опубліковано перші книги В.П. Кучерявого – «На зелених орбітах Львова», «Стрийський парк», «Кличуть околиці Львова».

У 1982 р. повернувся у Львівський лісотехнічний інститут, де був призначений ректором. На цій посаді працював до 1993 р. Із 1984 р. одночасно очолював кафедру лісівництва і озеленення,

а згодом – екології, ландшафтної архітектури та садово-паркового господарства. Першим в Україні розпочав підготовку спеціалістів із спеціальностей «Прикладна екологія», «Садово-паркове господарство» та «Ландшафтна архітектура».

Тривалі наукові дослідження вченого присвячені особливостям розвитку рослинності в умовах урбогенного та техногенного середовища, а також фітомеліоративній ролі рослинного покриву, які завершилися захистом у 1991 р. докторської дисертації на тему «Урбоекологічні основи інтродукції та фітомеліорації (на прикладі міст Заходу України)». У 80-90-ті роки зливаються воедино наукова, педагогічна та організаторська діяльність вченого.

Формується наукова школа з проблем урбоекотології, фітомеліорації та ландшафтної архітектури. Багато уваги приділено проблемам фітомеліорації зруйнованих техногенною діяльністю земель – териконів, відвалів, кар'єрів, а також сучасним проблемам садово-паркового будівництва.

Здійснені фундаментальні дослідження з цих проблем висвітлені у більш як 300 публікаціях, зокрема 25 монографіях, навчальних посібниках і підручниках. Серед них:

Кучерявий В.А. Зелена зона міста / В. А. Кучерявий. – К.: Наук. думка, 1981. – 248 с.

Кучерявий В.П. Урбоекотологія / В. П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2001. – 390 с.

Кучерявий В.П. Екологія / В. П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2001. – 500 с.

Кучерявий В.П. Фітомеліорація : навч. посібник / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2003. – 540 с.

Кучерявий В.П. Дерева, чагарники, ліани в ландшафтній архітектурі : навч. посібник / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Н.П. Ковальчук, О.С. Пилат. – Львів : Кварт, 2004. – 138 с.

Кучерявий В.П. Озеленення населених місць / В.П. Кучерявий – Львів: Світ, 2005. – 456 с.

Кучерявий В.П. Сади і парки Львова / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2008. – 480 с.

Кучерявий В.П. Рекультивация та фітомеліорація: навч. посібник / В.П. Кучерявий, Я.В. Генік, А.П. Дида, М.М. Колодко. – Львів: ГАФСА, 2006. – 117 с.

Кучерявий В.П. Загальна екологія / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2010. – 520 с.

Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: довідник термінів / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Т.М. Левусь. – Львів: Манускрипт, 2010. – 156 с.

Кучерявий В.П. Структура і динаміка паркових фітоценозів Заходу України: моногр. / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин. – Львів: Манускрипт, 2013. – 192 с.

У 2003 р. Міжнародна федерація ландшафтних архітекторів (IFLA) на своєму конгресі у Стокгольмі затверджує професора В.П. Кучерявого індивідуальним членом.

За останні десять років під керівництвом та за безпосередньою участю професора В.П. Кучерявого творчий колектив кафедри ЛА, СПГ та УЕ розробляв проекти створення та реконструкції парків. Так, у Львові було розроблено і частково втілено проекти з реконструкції парків ім. І. Франка та Стрийського, Личаківського, «Залізна Вода», «Високий Замок», Левандівського, Скнилівського, «Піскові озера», «Боднарівка», насаджень Музею народної архітектури і побуту та ін. У Хмельницькому, на території Хмельницького національного університету було розроблено проект та здійснено закладання Ботанічного саду університету. За межами Львова колектив працював над реконструкцією парків у Трускавці, Городку, Пустомитах, Ходорові, Великому Любіні; парків ім. Т. Шевченка, «Подільський» та парку культури і відпочинку ім. М. Чекмана у Хмельницькому; парку ім. К. Трильовського у Коломиї (Івано-Франківська обл.); парку Перені у Виноградіві (Закарпатська обл.).

Професор В.П. Кучерявий постійно виступає ініціатором і організатором міжнародних наукових кон-

ференцій, серед яких: «Міські сади і парки: минуле, сучасне і майбутнє» (2001), «Проблеми урбоекотології та фітомеліорації» (2003), «Заповідна справа в Галичині, на Поділлі і Волині» (2004), «Символ дерева у світовій культурі та художній творчості» (2006), «Ландшафтна архітектура в контексті сталого розвитку» (2008), «Урбанізаційні процеси в гірських ландшафтах і шляхи їхнього регулювання» (2011), «Ландшафтна архітектура і сучасність» (2013).

Завдяки особистим зв'язкам та науковим інтересам професора В.П. Кучерявого співробітники кафедри налагодили тісну співпрацю з Віденським аграрним університетом, що передбачає обмін досвідом (ландшафтно-планувальні екскурсії до регіону Саувальд, Верхня Австрія) та розроблення на 2011-2012 рр. програми з науково-технічного співробітництва. Співпраця з факультетом ландшафтної архітектури Люблінського католицького університету (Польща) дала змогу реалізувати спільні українсько-польські семінари в регіональному ландшафтному парку «Знесіння» із залученням викладачів та студентів.

Під керівництвом професора В.П. Кучерявого захищено 17 кандидатських та одна докторська дисертації.

З нагоди 75-річного ювілею члени Лісівничої академії наук України, колективи Національного лісотехнічного університету України, лісогосподарського факультету, кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекотології бажають вельмишановному Володимирі Панасовичу міцного здоров'я, подальшої плідної праці та многа і блага літа.

У день ювілею висловлюємо Вам вдячність за сумлінну працю. Хай нагородою Вам буде Божа ласка і щира пошана від усіх, хто йде поруч з Вами по складній життєвій дорозі. Нових творчих злетів Вам, добрих співробітників та сумлінних учнів!

*С.И. Миклуш, В.П. Рябчук, М.П. Горошко,
М.М. Гузь, Р.Б. Дудин*

КУЧЕРЯВЫЙ ВЛАДИМИР АФАНАСЬЕВИЧ: УЧЕНЫЙ - ЛЕСОВОД, ПЕДАГОГ, ЭКОЛОГ (К 75-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)

Владимир Афанасьевич Кучерявий – действительный член Лесной академии наук Украины, доктор сельскохозяйственных наук, заведующий кафедрой ландшафтной архитектуры, садово-паркового хозяйства и урбоекотологии Национального лесотехнического университета Украины, профессор, индивидуальный член Международной федерации ландшафтных архитекторов (IFLA).

Научные исследования ученого посвящены изучению особенностей развития растительности в условиях урбогенной и техногенной среды, фитомелиоративной роли растительного покрова, проблемам фитомелиорации разрушенных техногенной деятельностью земель, а также современным

проблемам садово-паркового строительства. Осуществленные ученым фундаментальные исследования по этим проблемам нашли отражение в более чем 300 публикациях, в том числе 25 монографиях, учебных пособиях и учебниках.

Профессор В.А. Кучерявий первым в Украине начал подготовку специалистов по специальностям «Прикладная экология», «Садово-парковое хозяйство» и «Ландшафтная архитектура». Сформировал научную школу по проблемам урбоэкологии, фитомелиорации и ландшафтной архитектуры. Под руководством ученого защищено 17 кандидатских и одна докторская диссертации.

*S.I.Myklush, V.P.Rjabchuk, M.P.Goroshko,
M.M.Guz, R.B.Dudyn*

**KUCHERIAVYI VOLODYMYR PANASOVYCH:
SCIENTIST-FORESTER, TEACHER,
ENVIRONMENTALIST (ON THE OCCASION
OF 75TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTH)**

Volodymyr Panasovych Kucheriavyi – member of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine, Doctor of Agricultural Sciences, Head of the Department of

Landscape Architecture, Horticulture and Urboecology, Ukrainian National Forestry University, Professor, an individual member of the International Federation of Landscape Architects (IFLA).

Research scientist devoted his studies to the peculiarities of vegetation conditions in city and built environment, phytomelioration as vegetation, human caused problems of phytomelioration as tool land for restoration, as well as contemporary problems of landscape construction. The studies on these issues are published in more than 300 publications, including 25 books, textbooks and manuals.

Professor V.P. Kucheriavyi was the first professor in Ukraine who began the training of the specialists on “Applied Ecology”, “Landscape Gardening” and “Landscape architecture” he developed. Formed a scientific school of the problems of urbanoeology, phytomelioration and landscape architecture. Under his guidance of 17 scientists defended PhD and doctoral dissertations.